

ВИНАХОДИ, КОРИСНІ МОДЕЛІ

№ з/п	Група	Повна назва	Державна реєстрація (номер, дата реєстраційного документа)	Автори	Основні техніко-економічні показники	Заявник
1	Винахід	Спосіб отримання мутантних генотипів соняшника	95344 25.07.2011	Сорока А. І., Лях В. О.	Винахід належить до сільського господарства, до селекції та генетики рослин, і може бути використаний для розширення генетичної мінливості та створення вихідного матеріалу, зокрема культурного соняшника. Метою винаходу є одержання мутантних генотипів соняшника з новими ознаками. Даний спосіб дозволяє отримувати генотипи рослин з новими ознаками, й тим самим збільшувати генетичну мінливість, зокрема у соняшника.	ІОК НААН
2	Корисна модель	Спосіб схрещування сафлору красильного	84640 25.10.2013	Леус Т. В., Ведмедева К. В.	Може бути використана при створенні гібридів сафлору. Метод змиву пилку надає щадну дію на материнські квітки, меншою мірою травмує маточки, запобігає висиханню, забезпечує 60-70 відсотків зав'язуваності насіння при найменшій витраті часу і ресурсів, а також дозволяє використовувати одну рослину в прямих і зворотних схрещуваннях.	ІОК НААН
3	Корисна модель	Спосіб визначення забарвлення крайових квітів	87462 10.02.2014	Ведмедева К. В.	Може бути використана при ідентифікації ліній соняшнику. Спосіб включає пряме сканування крайових квітів соняшнику на склі сканера і запис результатів в форматі	ІОК НААН

		соняшнику			JPG, які при подальшому використанні програми Photoshop за допомогою інструменту «Розмив» отримують середні показники кольору R, G, D, розділяють зразки за запропонованою шкалою та визначають основне забарвлення квітки, проводять розподіл їх по групам з подальшою ідентифікацією типів забарвлення квітки.	
4	Корисна модель	Спосіб визначення забарвлення сім'янок соняшнику	107096 25.06.2016	Ведмедева К. В., Полякова Н. А.	Використання комп'ютерної обробки інтенсивності кольорів дає змогу чисельно виразити забарвлення сім'янок, а її поєднання з візуальною оцінкою дозволяє розподілити генотипи на десять груп та запропонувати шкалу забарвлень сім'янок соняшнику. Використання даного способу полегшить вивчення успадкування даної ознаки.	ІОК НААН
5	Корисна модель	Спосіб визначення лушпинності сафлору при селекційному доборі	111508 10.11.2016	Макаренко Л. О. Ведмедева К. В.	Спосіб включає попередній відбір шести повторень сортозразків по 50 штук насінин у кожному, який відрізняється тим, що насіння варять на протязі 30-40 хвилин, потім їх лузають щипцями, підсушують в термостаті при температурі 145°C протягом однієї години, окремо зважують лушпиння та ядра, та за допомогою формули роблять математичний обрахунок відсотку лушпинності та помилки між повторностями.	ІОК НААН
6	Корисна модель	Спосіб відбору зразків сафлору за площею шостого листка	111507 10.11.2016	Макаренко Л. О. Ведмедева К. В.	Спосіб включає попередній відбір у фазі бутонізації п'яти рослин з ділянки, який відрізняється тим що, за допомогою вимірювача та лінійки визначають площу листової поверхні шостого листка рослини сафлору вимірюванням довжини, ширини і параметру асиметричності листка (відстані	ІОК НААН

					від початку листка до його найширшої частини), за допомогою формули виконують математичний обрахунок площі шостого листка і її помилки та проводять вибірку зразків з маленькою площею.	
7	Корисна модель	Спосіб визначення маси 1000 насінин для селекційних доборів сафлору красильного	112947 10.01.2017	Макаренко Л. О. Ведмедева К. В.	Спосіб включає попередній відбір без вибирання чотирьох повторень сортозразків по 100 штук насінин і відрізняється тим, що насіння кожної із чотирьох повторень в кількості 100 штук насінин зважують окремо на терезах та математично обраховують середній показник ваги та його помилку.	ІОК НААН
8	Корисна модель	Спосіб визначення забарвлення насіння льону	124398 10.04.2018	Лях В. О., Ягло М. М., Поляков В. О.	Спосіб включає попереднє розміщення рядком на аркуші насіння кожного зразка, орієнтуючи головні осі насіння уздовж горизонталей зародком в один бік, згідно з корисною моделлю, сканують насіння льону і записують результати в форматі jpg в подальшому використовуючи програму ImageJ, яка генерує гістограми розподілу пікселів за інтенсивністю в каналах R,G,B, обчислює числові характеристики, на основі яких проводять подальшу ідентифікацію типів забарвлень насіння льону.	ІОК НААН
9	Винахід	Поживне середовище для оцінки життєздатності пилку видів роду <i>Linum</i>	120112 10.10.2019	Сорока А. І., Лях В. О.	Розроблене штучне поживне середовище може бути використане для швидкої діагностики життєздатності та стійкості до абіотичних та біотичних факторів навколишнього середовища пилку селекційного матеріалу культурного льону та його диких видів.	ІОК НААН
10	Корисна модель	Адаптивний аеродинамічний	136829 10.09.2019	Алієв Е. Б.	Корисна модель належить до пристроїв для повітряного сепарування сипких матеріалів	ІОК НААН

		сепаратор			та може знайти застосування, переважно, в сільському господарстві для очищення та сортування зернових або насінневих сумішей на селекційних станціях, у фермерських господарствах, у борошномельному та комбікормовому виробництві, а також у інших галузях народного господарства для сепарації забруднених сипких матеріалів на окремі фракції.	
11	Корисна модель	Фотоелектронний сепаратор	136829 10.09.2019	Алієв Е. Б.	Використання фотоелектронного сепаратора із можливостями керування режимними параметрами блока подачі зернового або насінневого матеріалу дозволяє виконувати технологічні процеси сепарації, очищення й розділення зернових або насінневих сумішей за забарвленням поверхні сім'янок із більш високою продуктивністю, якістю і зменшеною трудомісткістю.	ІОК НААН
12	Винахід	Спосіб автоматичного фенотипування насіння і пристрій для його реалізації	120231 25.10.2019	Алієв Е. Б.	Винахід відноситься до сільського господарства і може бути використаний при автоматизації технологічних процесів розділення селекційного матеріалу культурних рослин та їх селекції при індивідуальному фенотипуванні насіння за їх забарвленням, геометричними розмірами і формою партії насіння.	ІОК НААН
13	Винахід	Адаптивний віброрешітний сепаратор	120235 25.10.2019	Алієв Е. Б.	Відноситься до області сортування зернових або насінневих сумішей рослин за забарвленням поверхні сім'янок, та може знайти застосування, переважно, в селекційно-насінницькому процесі. Використання фотоелектронного сепаратора із можливостями керування режимними параметрами блока подачі зернового або	

					насіннєвого матеріалу дозволяє виконувати технологічні процеси сепарації, очищення й розділення зернових або насіннєвих сумішей за забарвленням поверхні сім'янок із більш високою продуктивністю, якістю і зменшеною трудомісткістю.	
14	Винахід	Адаптивний вібропневматичний сепаратор	122809 06.01.2021	Шевченко І. А., Алієв Е. Б.	Винахід відноситься до техніки поділу, сортування суміші зерна, насіння рослин за допомогою керування пневматичних і вібруючих характеристик сортувальних столів (вібропневмостолів), може знайти застосування в сільськогосподарському машинобудуванні, зокрема в пристроях для сепарації й розділення зернових і насіннєвих сумішей, пристроях для очищення зернових і насіннєвих сумішей від щуплих, пошкоджених, неповноцінних, недостиглих насінин, частинок органічного і мінерального походження, насіння дикорослих і небажаних культурних рослин і для сортування та калібрування насіння зернових, зернобобових, олійних, овочевих культур і трав за щільністю або об'ємною масою.	ІОК НААН
15	Винахід	Спосіб подолання само несумісності у перехреснозапильних рослин	Номер заявки а 2021 05387 23.09.2021	Ганна ЛЕВЧУК, Віктор ЛЯХ, Юлія МАХНО, Валентина НІКОНОВА	Винахід відноситься до сільського господарства, а саме до селекції та генетики рослин та може бути використаний для створення інбредного (гомозиготного) селекційного матеріалу на основі генетичної плазми диких видів (родичів культурних рослин), більшість з яких є перехреснозапильними та само несумісними. Використовуються лектини тільки тичинок свого ж виду, але іншої квіткової морфи, які розрізняються тільки продуктами експресії генів S-локусу, що	ІОК НААН

					<p>значно зменшує вплив лектинів на інші фізіологічні процеси у рослині і призводить до формування нормальних інбредних рослин і протягом 2 наступних поколінь рослини є частково самосумісними. Використання способу подолання самонесумісності у перехреснозапильних гетеро стильних рослин, в якому шляхом екстракції та очистки за допомогою афінної хроматографії кальцій-незалежних лектинів клітинних стінок з тичинок кароткостовпчикової квіткової морфи (SS), кастрації квіток довгостовпчикової (LS) квіткової морфи, обробки приймочок кастрованої LS квітки виділеними лектиновими екстрактами іншої (SS) квіткової морфи, самозапилення, збору насіння дозволяє отримати інбредні (гомозиготні) рослини перехреснозапильних гетеростильних видів <i>Linum</i></p>	
16	Корисна модель	Адаптивний селекційно-насінницький трієр	152573 15.03.2023	Алієв Е. Б., Лупко К. О.	<p>Корисна модель відноситься до техніки калібрування, поділу, сортування сипких сумішей за допомогою керування режимними параметрами трієрів, може знайти застосування в сільськогосподарському машинобудуванні, зокрема у пристроях для очищення зернових і насінневих сумішей від щуплих, пошкоджених, неповноцінних, недостиглих насінин, частинок органічного і мінерального походження, насіння дикорослих і небажаних культурних рослин і для сортування та калібрування насіння зернових, зернобобових, олійних, овочевих культур і трав за їх геометричними розмірами.</p>	ІОК НААН

17	Корисна модель	Спосіб штучного інфікування соняшника збудником септоріозу в умовах фітотрону	152602 22.03.2023	Сорока А. І., Лях В. О., Левицька Х. М.	Винахід належить до сільського господарства, до фітопатології та селекції, і може бути використаний для оцінки інтенсивності ураження соняшника септоріозом та створення стійкого до септоріозу вихідного рослинного матеріалу, зокрема культурного соняшника. Для інокуляції використовується міцеліальна суспензія збудника <i>Septoria helianthi</i> , що дає можливість проводити зараження рослин за відсутності спор патогену у чистій культурі та забезпечує надійне та ефективне інфікування рослин соняшника. Використання способу штучного зараження рослин соняшника забезпечує надійне інфікування збудником <i>S. helianthi</i> , можливість використання його незважаючи на сезонність, вірогідну та швидку оцінку стійкості зразків соняшника до септоріозу.	ІОК НААН
18	Корисна модель	Спосіб обробки хімічним мутагеном калусної культури льону олійного	U 2023 03868 14.08.2023	Сорока А.І.	Корисна модель належить до галузі біотехнології та сільського господарства, а саме стосується мутагенезу в умовах <i>in vitro</i> та селекції, і може бути використаний для розширення генетичного різноманіття у льону й інших сільськогосподарських культур та створення вихідного рослинного матеріалу з корисними ознаками. Для обробки калусної культури льону використовують калусну тканину вагою 5-10 мг, обробку проводять в розчині хімічного мутагену концентрації 0,2% впродовж 1-2 годин, в якості мутагену застосовують етилметансульфонат (ЕМС) чи нітрозометилсечовину (НМС). Використання способу обробки хімічним мутагеном калусної культури льону забезпечує суттєве інгібування росту та	ІОК НААН

				розвитку калусної тканини, зберігаючи її здатність до подальшого відновлення, що надає можливість використання даного способу в клітинній селекції для збільшення генетичної мінливості.	
--	--	--	--	--	--